

Hrvatsko društvo pisaca

Basaričekova 24

10 000 Zagreb

POVODOM 25. GODIŠNJICE KONTINUIRANOG

IZLAŽENJA ČASOPISA „TVRĐA“

organiziramo 7. i 8. studenoga 2024. interdisciplinarni simpozij

FILOZOFIJA I UMJETNOST U DOBA TEHNOSFERE

- Od jezika i slike do umjetne inteligencije -

Časopis TVRĐA, kao interdisciplinarna teorijska platforma za razumijevanje biti suvremenosti tijekom 25 godina postojanja u svim je svojim oblicima djelovanja – objavljivanju časopisa, organiziranju međunarodnih konferencija i simpozija, objavljivanju zbornika i knjiga – otvarala dijalog s najznačajnijim filozofskim, znanstvenim i umjetničkim eksperimentima. Brojni tematski sklopovi problematizirali su odnos suvremenih tehnoloških znanosti, kibernetike i kognitivnih znanosti spram društva, politike i kulture. Čitav niz simpozija u našim uvjetima i mnogo šire izvan Hrvatske bio je usmjeren istraživanju posve novih fenomena i artikulacije posve novih disciplina unutar humanističkih znanosti poput vizualnih studija, znanosti o slici i digitalne estetike. U organizaciji časopisa održana su predavanja najznačajnijih suvremenih teoretičara i umjetnika u svijetu, poput gostovanja W.J.T MITCHELLA, SLAVOJA ŽIŽEKA, DIETERA MERSCHA, LUCA TUYMANSA i mnogih drugih intelektualaca.

Interdisciplinarni simpozij s temom 'Filozofija i umjetnost u doba tehnosfere – od jezika i slike do umjetne inteligencije' ima za cilj otvoriti bitna pitanja o budućnosti humanistike u srazu s najnovijom tehnologijom koja nadilazi sve dosad viđene granice ljudskoga mišljenja. Kako očuvati slobodu izvorne spontanosti stvaranja novoga iz biti jezika i slike u prostoru vladavine AI kao dispozitiva moći novog mišljenja s onu stranu

razlike sredstva i svrhe? Kako filozofija i umjetnost mogu stvaralački i eksperimentalno biti u dijalogu s tehnoznanostima i njihovim projektima dizajniranja života kao umjetne stvarnosti? Može li još uvijek u tom dijalogu svijet ostati očuvan kao djelo tradicije i žive suvremenosti bez svođenja na historizam i muzealiziranje?

U okviru rada simpozija bit će predstavljen i novi dvobroj TVRĐE za 2024. godinu.

Gl. urednik TVRĐE

Žarko Paić

<https://tvrnja.com/>

Rad simpozija održavat će se u dvorani „ARKO“ HDP-a i Hrvatskog PEN Centra, Basaričekova 24 u Zagrebu.

Raspored izlaganja

Četvrtak, 7. 11. 2024.

14.00. Uvodna riječ

Žarko Paić: TOTALNA MOBILIZACIJA TEHNOSFERE

14. 30.

Tonči Valentić: FILMSKO MIŠLJENJE U DOBA TEHNOSFERE

15.00.

Petra Krpan: DIGITALNA MODA I UMJETNA INTELIGENCIJA

15.30

Rasprava

16.00. -16. 30

Pauza za kavu

16.30.

Iztok Osojnik: ALI UMETNA INTELIGENCA (UI) LAHKO PRESEŽE VLOGO »LITERARNOGA KONZUMENTA« POEZIJE V PRIHAJAJOČOJ DOBI TEHNOSFERE?

17.00.

Tomislav Škrbić: GADAMEROVA APOLOGIJA UMJETNOSTI

17.30.

RASPRAVA

18.00.

Predstavljanje časopisa TVRĐA, br. 1-2/2024.

(Žarko Paić)

Petak, 8. 11. 2024.

10.00.

Dario Vuger: JEZIVA DOLINA UMJETNE INTELIGENCIJE - MASAHIRO MORI I VIZUALIZACIJA MIŠLJENJA

10.30.

Marijan Krivak: BENJAMINOVO »UMJETNIČKO DJELO« REVISITED...
GRLIĆ, GROYS I JOŠ PONETKO O BENJAMINOVOJ »MISAONOJ AVANTURI«

11.00.

Andrej Božič: PESNIŠTVO V ČASU UMETNE INTELIGENCE

11.30. -12.00.

Rasprava

12.00.-12.15.

Pauza za kavu

12.15.

Primož Repar: PERFORMATIV EKSISTENCIALNE REVOLUCIJE IN
EKSISTENCIALNA KOMUNIKACIJA

12. 45.

Janko Rožič: TRANS HUMANIZMA

13.15.-13.45.

Rasprava

13.45. Završna riječ i zatvaranje simpozija

Sadržaj TVRĐE 1-2/2024.

Gianni Vattimo (1936. – 2023.)

006 Mario Kopic: Gianni Vattimo njim samim

015 Gianni Vattimo: Etika podrijetla

020 Gianni Vattimo: Sloboda i mir u post-modernom stanju

025 Gianni Vattimo: Muzej i iskustvo umjetnosti u postmodernitetu

030 Gianni Vattimo: Filozofija i zalaz Zapada

Znanost o slici

040 Jason Gaiger: Ideja jedne univerzalne Bildwissenschaft

055 Lambert Wiesing: Praksa da se nečem dade da se pokaže: Program fenomenologije

064 Karl-Heinz Brodbeck: Uz teoriju i filozofiju slike

089 Žarko Paić: Slika kao bit tehnosfere. Refleksije uz raspravu Martina Heideggera, »Die Zeit des Weltbildes« (1938.)

094 Sebastian Scholz: Onkraj vidljivog: Kako operiraju mediji?

Arhitektura i apokalipsa: Hubert Damisch

106 Hubert Damisch: Arhitektura, danas

116 Alberto Pettrachin: Neoromansa: arka arhitekture iščekivanja

126 Žarko Paić: Od Prometejeve baklje do Noine arke i dalje

Kafkin Preobražaj

138 Franz Kafka: Preobražaj [ulomak]

144 Boris Perić: Gregor Samsa ili goli život svete nečisti

Ogledi i rasprave

152 Predrag Finci: Cvijet, planina, lice

160 Ljiljana Filipović: Gdje su Čestiti suci?